

Hoofdpunten Monitoring Pluimveegezondheidszorg

Vierde kwartaal 2012

Het verplichte AI-bloedonderzoek wordt steeds beter nageleefd. Het is duidelijk dat de sector zich steeds meer bewust wordt van het grote belang van deze regeling voor de Nederlandse pluimveesector en de exportpositie van ons land. Dit geldt tevens voor de andere gezondheidsprogramma's die naast AI ook aan bod komen in deze nieuwsbrief:

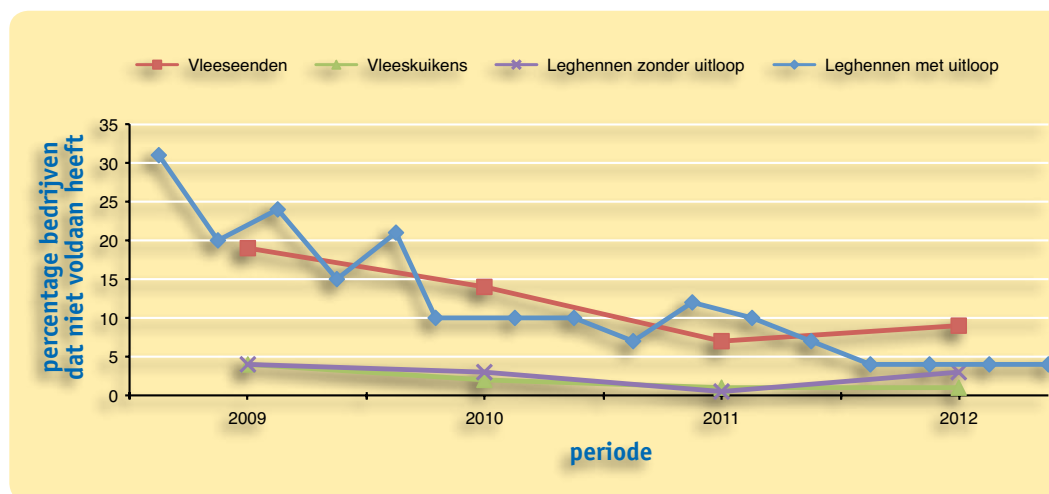
- **De verplichte monitoring van de NCD-titers:**
deze geeft continu belangrijke informatie over de NCD-titerontwikkeling en daarmee een belangrijke indicatie omtrent de bescherming tegen NCD;
- **De sectorbrede verplichte aanpak van *Mycoplasma gallisepticum*:**
deze heeft geresulteerd in een sterke afname van het aantal *M. gallisepticum*-besmette bedrijven in de periode 1997-2012;

Tot slot aandacht voor de afname van ILT-problemen in 2012.

Groeiend bewustzijn voor de naleving van het verplichte AI-bloedonderzoek

De Nederlandse pluimveesector is in 2003 geconfronteerd met een uitbraak van een hoogpathogene AI die een grote impact heeft gehad op het economische rendement van de sector. Het was voor de sector het sein om actief te controleren op de aanwezigheid van AI-virussen binnen de pluimveestapel om te voorkomen dat laagpathogene stammen zich langdurig ongemerkt binnen commercieel pluimvee konden verspreiden. De naleving van deze verplichte controle is de afgelopen jaren duidelijk verbeterd. Steeds meer pluimveehouders realiseren zich dat het tijdig onderkennen van AI van groot belang is om een grootschalige uitbraak te kunnen voorkomen zoals we deze gehad hebben in 2003.

Percentage bedrijven dat niet voldaan heeft aan de naleving van het verplichte AI-bloedonderzoek (2009-2012) (Bron: GD)

KORT NIEUWS

Laagpathogene Aviaire Influenza:

In het vierde kwartaal werd geen LPAI aangetoond.

O.a. de volgende gevallen werden gemeld en/of bevestigd bij de GD:

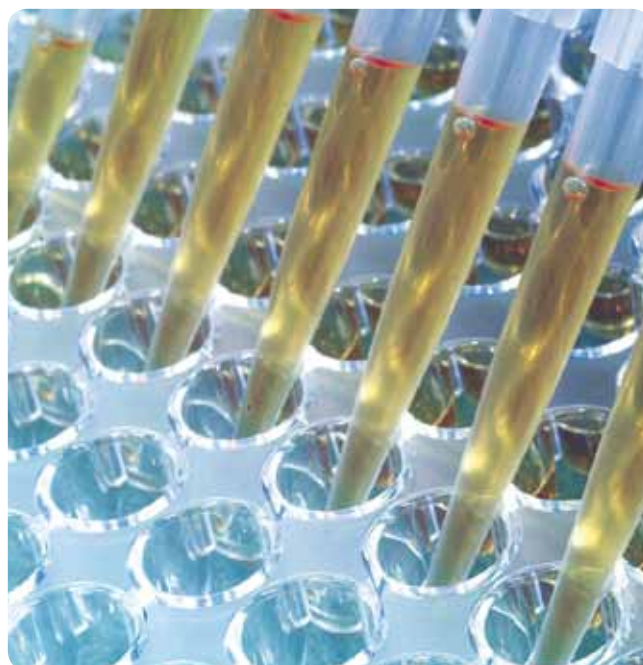
- Vlekziekte: 6x bij leghennen
- Salmonella Java: 2x in de reproductiesector
- Salmonella gallinarum: 1x bij leghennen

Deze nieuwsbrief Monitoring Pluimvee geeft een samenvatting van enkele belangrijke, opvallende zaken uit het vierde kwartaal 2012. De GD voert haar monitoringsrol uit met financiering van het PPE en het ministerie van EZ.

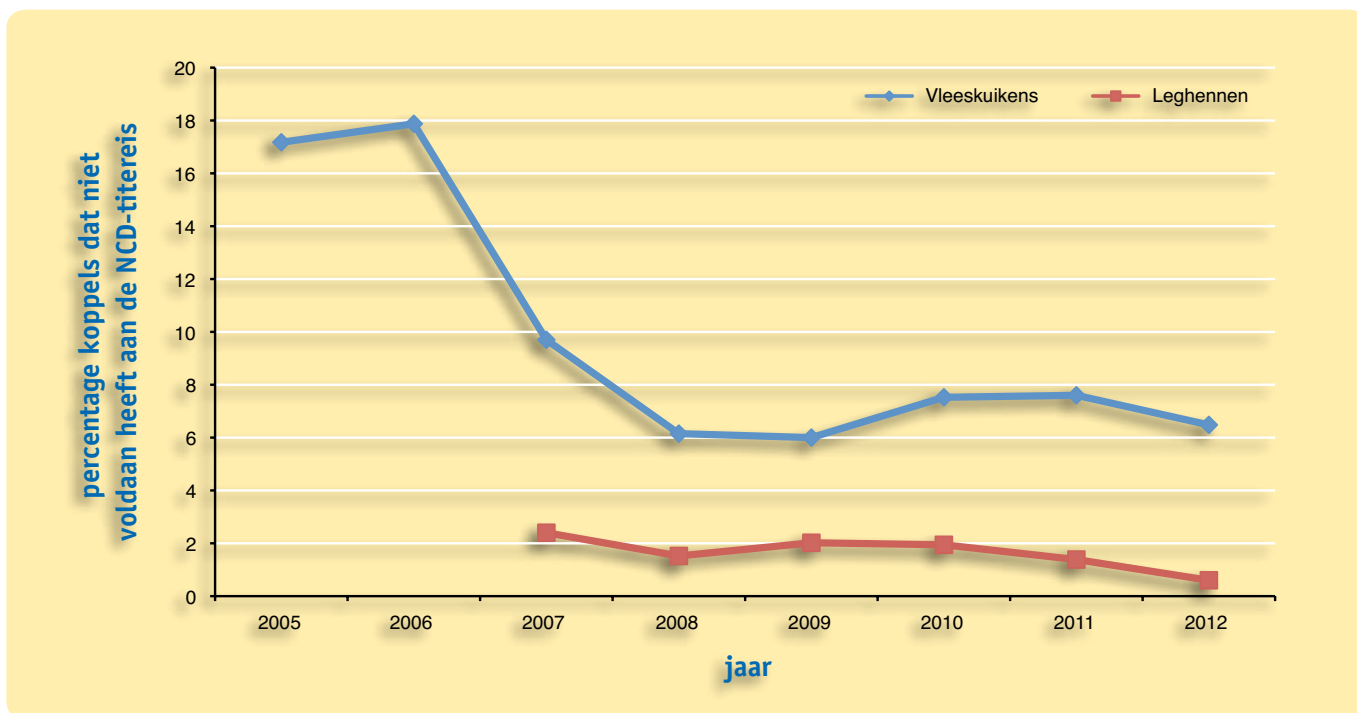
Stabiel verloop van bedrijven die niet voldoen aan de NCD-titereis

Leghennen moeten in Nederland verplicht gevaccineerd worden zodat bij hennen vanaf 70 dagen leeftijd, bij een controle van 30 bloedmonsters, minimaal 25 monsters (83%) een HAR-NCD-titer hebben van 3 of hoger. In de verordening is tevens aangegeven dat dit moet worden bereikt door het uitvoeren van een geïnactiveerde vaccinatie. Met name deze vaccinatie moet ervoor zorgen dat de NCD-titer gedurende het leven van de hen hoog genoeg blijft. Uit de monitoringsgegevens blijkt dat het percentage koppels dat deze titereis, aan het einde van de productieperiode niet haalt, bijna verwaarloosbaar is. Vleeskuikens moeten gevaccineerd worden, minimaal voor de 18e levensdag, zodat ten minste één van de 30 bloedmonsters een HAR-NCD-titer bezit van 3 of hoger. In het begin van periode dat een bloedonderzoek aan het einde van de productieperiode verplicht werd, haalde bijna 1 op de 5 koppels deze norm niet. De afgelopen 5 jaar schommelt het aantal koppels dat deze eis niet haalt tussen de 6 en 8%.

Percentage vleeskuiken- en leghenkoppels dat niet heeft voldaan aan de NCD-titereis (periode 2005-2012)

(Bron: Pluimvee Monitoring Programma)

Voor leghennen zijn de percentages weergegeven vanaf 2007 wegens wijziging van de norm (83% i.p.v. 90%)

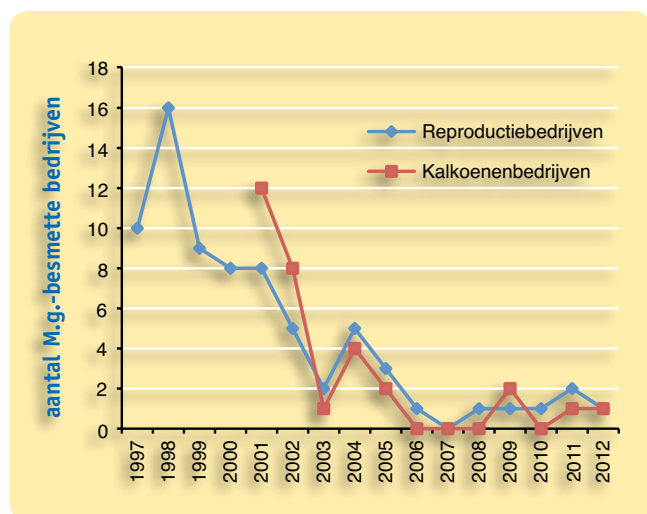

Mycoplasma gallisepticum: aantal besmette bedrijven in de afgelopen jaren gedaald

Het huidige *M. gallisepticum* (M.g.)-monitorings- en bestrijdingsprogramma is gebaseerd op EU- en PPE-regelgeving (2011/214/EU) en het 'Besluit onderzoek *M. gallisepticum*, *M. synoviae* en *M. meleagridis* PPE 2012'. Een M.g.-besmetting betekent grote schade voor de reproductiesector aangezien een besmet bedrijf geen broedeieren meer mag exporteren en/of afleveren op de binnenlandse markt, waardoor het getroffen koppel economisch niet meer rendabel is en geruimd moet worden. De toenemende economische schade door M.g. in de reproductiesector eind 20^e eeuw en het voorkomen van M.g. in de leg- en kalkoensen sector heeft tevens tot een aanpak van M.g. in de leg- en kalkoensen sector geleid om ook het risico voor een M.g.-besmetting voor de reproductiesector vanuit deze pluimveecategorieën te reduceren. Voor de leg- en kalkoensen sector bestaat de aanpak uit een verplichte seromonitoring en voor de (opfok) legsector is aanvullend een M.g.-vaccinatie verplicht gesteld van het eerstvolgende opfoklegkoppel bestemd voor een M.g.-besmet meerleeftijdenlegbedrijf. Deze brede sectorale aanpak heeft geleid tot een sterke daling van M.g.-besmettingen in de Nederlandse pluimveesector. In de reproductiesector is het aantal uitbraken met M.g. gedaald naar 1-2 uitbraken per jaar.

Aantal M.g.-besmette reproductie- en kalkoenenbedrijven (1997-2012) (Bron: GD)

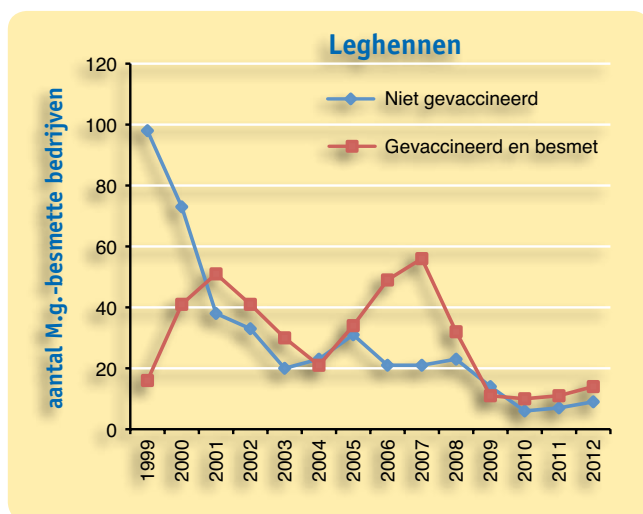

Reproductiebedrijven: n = [388-623]

Kalkoenenbedrijven: n = [58-108]

(voor kalkoenen geen data beschikbaar vóór 2001)

Aantal M.g.-besmette eindlegbedrijven (1999-2012) (Bron: GD)

Eindlegbedrijven: n = [1047-1325]

ILT-oogdruppelenting een succes

Spreidend ILT-vaccin kan de veroorzaker zijn van ernstige luchtwegproblemen in ongevaccineerde koppels. Wanneer ILT-vaccin dat in eieren is geproduceerd van kip naar kip spreidt, kan het ook relatief snel in pathogeniteit toenemen. Het is wereldwijd aangetoond dat veel van de ILT-uitbraken van de laatste jaren veroorzaakt worden door spreidende vaccins. Ook in Nederland was er sinds het najaar van 2007 een sterke toename van ILT-uitbraken die vooral bij vleeskuikens veel schade veroorzaakten. De hieruit geïsoleerde stammen leken heel erg veel op spreidend vaccin. In november 2011 hebben de Nederlandse opfokorganisaties gezamenlijk besloten ILT-vaccins alleen nog maar via de oogdruppelmethode toe te passen om de kans op spreading en toename van de pathogeniteit zoveel mogelijk in te perken. Deze aanpak is eind 2012 door de betrokken partijen geëvalueerd. Het aantal uitbraken is in 2012 sterk gedaald, de entreacties na de oogdruppelenting zijn gemiddeld milder dan na de drinkwaterenting en de antistoftiters na de vaccinatie zijn verbeterd. Dit succes was de aanleiding om de afspraak om de ILT-enting alleen nog via de oogdruppelmethode toe te dienen, voort te zetten.

Aantal bij de GD gemelde ILT-besmettingen in Nederland bij bedrijfsmatig gehouden pluimvee (periode 2010-2012) (Bron: GD)

